

Muziekfabriek MM

Samenvatting

Muziek maken is een mooie hobby. In Emmen zijn veel inwoners die muziek maken in een koor, orkest, band of individueel. Maar de toestroom van nieuwe muzikanten stokt, zeker als het om jeugd gaat. Muziekfabriek MM wil stimuleren dat meer Emmenaren dit oppakken. Wij willen dit doen door een fysieke plek te creëren waar het muziek maken zichtbaar en hoorbaar is, centraal staat en bruist. Een gebouw dat door de stichting Muziekfabriek MM beheerd en geëxploiteerd wordt en waar orkesten, koren, bands kunnen repeteren, waar muziekdocenten les kunnen geven en waar optredens van amateurmusici een plek hebben. Gebruikers huren de ruimte van de stichting.
Door elkaar te zien en te horen ontstaat een wederzijdse stimulans en inspiratie.

Aanleiding

Vele decennia was het in bepaalde kringen gebruikelijk dat kinderen naar muziekles gingen. Ze kregen een ervaring mee voor hun leven. Jong geleerd is oud gedaan, dat geldt zeker voor het bespelen van een muziekinstrument.
Wat is het belang hiervan? Er zijn meerdere factoren.
Om te beginnen is aangetoond dat muziek maken “slim maakt”. Zo is wetenschappelijk aangetoond dat de linker- en de rechterhersenhelft beter samenwerken, dat het IQ omhoog gaat en meer. Zie ook https://www.knmo.nl/jeugd/informatie/muziek-maakt-slim-2/#:~:text=Muziek%20maakt%20slim!&text=Door%20zelf%20muziek%20te%20maken,de%20sociale%20en%20emotionele%20vaardigheden.
Een tweede factor is dat muziek maken een sociale kant heeft. Mensen die muziek maken spelen of zingen meestal in een orkest, koor of band en binden zich daarmee aan een sociale omgeving met alle leuke, gezellige en ook lastige facetten zoals verantwoordelijkheden en meningsverschillen. In onze individualistische maatschappij van groot belang!
Een derde factor is dat mensen die muziek maken op elke plek waar ze wonen aansluiting vinden bij anderen. Als musicus ben je altijd welkom bij het lokale orkest, koor of band. Ook mensen die een instrument spelen dat in eerste instantie niet in een groep gebeurt, zoals piano, vinden anderen die hun passie voor muziek delen.
Zo worden eenzaamheid en isolement op natuurlijke wijze voorkomen.
Dit geldt ook voor “nieuwe” Emmenaren.
Een vierde factor is dat talent een kans moet krijgen zich te tonen en zich vervolgens te ontwikkelen. Alle beroepsmusici zijn ooit als kind op muziekles gegaan. Zonder deze mogelijkheid blijft veel talent onopgemerkt.
Tot slot brengt deze hobby ook maatschappelijk veel positiefs tot stand. Te denken valt aan concerten en evenementen door amateurmusici, waar bezoekers van kunnen genieten en ook aan het economisch effect: Er wordt geld uitgegeven aan lidmaatschappen, instrumenten, bladmuziek, les, reizen, huur van ruimtes, enzovoort.

Muziekfabriek MM

Situatie in Emmen

Het muziek maken in Emmen is op dit moment vrij versnipperd en relatief onzichtbaar.
In de gemeentegids 2020-2021 staan:

- 6 muziekscholen
- 16 muziekverenigingen c.q. orkesten
- 59 zangkoren
- Aantal bands onbekend
- Aantal overige ensembles onbekend

Volgens de Cultuurnota 2022-2024 is er een totaalbudget van ruim € 8,5 miljoen voor cultuur op jaarbasis. Daarvan gaat € 130.000 (1,46 %) naar amateurkunst, waarvan € 100.000 geoormerkt is voor Loods 13 (1,13 %). Voor cultuureducatie en participatie is er € 81.000 (0,95 %). Deze beide zijn samen bedoeld voor min of meer directe ondersteuning van amateurkunst, waaronder muziek maken (samen 1,28 %).
Dan is er nog een bedrag van € 825.000 (9,7 %) dat via de Kunstbeweging (inmiddels opgegaan in Facet) indirect bijdraagt aan kennismaking met kunst in het algemeen, waaronder muziek.
Dit jaar bereidt de gemeente Emmen een nieuwe cultuurnota 2025-2027 voor.
Voor orkesten, koren en bands is het altijd lastig een geschikte locatie te vinden. Vooral voor de grotere orkesten en koren spelen zaken als akoestiek, beschikbaarheid, mogelijkheden om nog even gezellig samen te zijn en de huurprijs een belangrijke rol. Koren vinden vaak een plek in kerken en wijk- en dorpshuizen.
De 6 muziekscholen die er op dit moment zijn worden niet ondersteund. Drie ervan richten zich op één instrument, piano, drums, respectievelijk saxofoon (online). Twee zijn vooral gericht op gitaar en op het spelen in een band. Eén probeert een groter aanbod te realiseren door meer muziekdocenten aan zich te binden. Hier is het mogelijk om te kiezen uit een groter aantal instrumenten. Deze laatste muziekschool heeft in maart 2024 zo'n 200 leerlingen en 11 docenten. De docenten zijn ZZP'er.
Al deze muziekscholen zitten in de periferie van de gemeente. Je moet je best doen ze te vinden en ze hebben geen uitstraling waardoor ze makkelijk leerlingen trekken.
Door de setting is het op dit moment voor veel docenten niet aantrekkelijk om in Emmen les te geven, waardoor er een verarming van het aanbod in ZO Drenthe ontstaan is.

Met name bij de orkesten merkt men dat er vanuit de jeugd weinig tot geen aanwas is. Tot zo'n tien jaar geleden was het nog gebruikelijk dat er een constante stroom van jeugd was, waardoor er bij diverse orkesten ook jeugd- en opleidingsorkesten waren. Die stroom is opgedroogd. Deels natuurlijk omdat de tijden veranderd zijn - jongeren hebben andere interesses en bezigheden - maar deels ook omdat de zichtbaarheid van muziek maken klein is.

Muziekfabriek MM

Een project dat wel succesvol is, Nij Talint, trekt volwassenen die nog nooit een instrument bespeeld hebben of die in hun jeugd gespeeld hebben en het weer willen oppakken. Sinds 2023 zijn daar ruim 50 deelnemers die op laagdrempelige manier een instrument leren spelen. Dit project zet zich zeker tot in 2025 door met een component voor nieuwe Nederlanders.

Muziekfabriek MM

is een stichting die zich ten doel stelt het muziek maken in Emmen weer op de kaart te zetten voor iedereen, van jong tot oud, ongeacht hun achtergrond.
Het doel is te komen tot een gebouw waarin drie elementen een plaats krijgen:

- Ruimte voor koren, orkesten en bands om te repeteren
- Ruimte voor muziekdocenten om les te geven
- Een podium voor amateurmusici om zich te laten horen.
- Indien de ruimte het toelaat zou het ook mooi zijn als er een beperkte museale component toegevoegd kan worden. Dit zou met name voor het educatieve deel een grote toevoeging zijn. Te denken valt aan een expositie van een aantal historische muziekinstrumenten.

Bij dit concept hoort ook een beperkte horeca-functie, die het bindende aspect versterkt. Hier kunnen repeterende musici in de pauze en na de repetitie wat drinken met elkaar, kunnen ouders die hun kinderen naar les brengen even zitten en kan tijdens concertjes het sociale aspect een plek krijgen.

Na één jaar zou het resultaat kunnen zijn dat er :

- Wekelijks 4 orkesten repeteren (125 muzikanten)
- Wekelijks 4 koren repeteren (150 zangers)
- Er zich een koorschool gevestigd heeft (in ontwikkeling)
- Er wekelijks een aantal bands en ensembles repeteren
- Er minimaal 11 muziekdocenten aan minimaal 200 leerlingen per week les geven.
- Er jaarlijks 10 concertjes plaatsvinden met in totaal 500 deelnemers en belangstellenden.

Wat zijn de eisen die aan zo'n gebouw gesteld worden:

- Eén grote ruimte voor repetities van grote orkesten en koren, tevens podiumfunctie. ± 150 m2
- Eén middelgrote ruimte voor repetities van kleinere ensembles, koren en bands. ± 50 m2
- Minimaal 6 lesruimtes van 15 m2 met mogelijkheid tot uitbreiding.
- Een ontvangstruimte met horeca.± 50 m2
- Mogelijk een ruimte voor expositie van historische instrumenten
- Alle ruimtes akoestisch geschikt.
- Alle ruimtes geluiddicht van elkaar afgescheiden.
- Parkeerruimte voor bezoekers
- Makkelijke toegankelijkheid

Muziekfabriek MM

Het zal duidelijk zijn dat in dit gebouw niet àlle amateurmuziek een plek kan krijgen.
Door de combinatie van repetitieruimtes, podiumfunctie en educatie zullen veel amateurmusici er gebruik van kunnen maken en zal het effect ervan zorgen dat alle amateurmuziek in Emmen een positieve stimulans zal ervaren.

Structuur

De Stichting Muziekfabriek MM huurt of koopt een pand.
Zij beheert en verhuurt ruimtes aan amateur-muziekverenigingen (orkesten, koren, bands), aan muziekdocenten en aan initiatiefnemers van concerten van amateurmusici.
Zij coördineert het gebruik van de ruimtes in goed overleg met de gebruikers.
En zij zorgt voor een financieel gezonde situatie door het innen van huur, het werven van fondsen, het aanvragen van subsidies en het exploiteren van de horeca-funktie.
De horeca zal in eerste instantie door vrijwilligers gerund worden. Professionalisering is een mogelijkheid die in de toekomst onderzocht kan worden.
Voor het beheer wil de stichting iemand voor een aantal uren aanstellen.
De Muziekfabriek MM zal ook samenwerken met andere partijen die in dit veld werkzaam zijn, waaronder organisaties uit de Culturele Infrastructuur waaronder Facet, Atlas en Loods 13.
Er is ook een regionale kant: Emmen trekt als centrumgemeente scholieren en volwassenen vanuit een grotere cirkel, zoals Oost Groningen, de kant van Borger en de kant van Coevorden.
Daarom zullen wij ook samenwerking zoeken met Social Deals, dat zich richt op kansenbevordering van inwoners uit Zuid-Oost Drenthe.

Financiën

Hoe de uitgavenkant eruit gaat zien hangt af van de locatie die ervoor gevonden kan worden.
Dit bepaalt bij de start de kosten voor aanpassing van het gebouw, de investering.
De vaste kosten worden bepaald door factoren als huur of koop, energielasten, enzovoort.
Over de inkomstenkant valt iets meer te zeggen.

Tot slot

hopen wij brede steun te vinden om dit initiatief van de grond te krijgen.
In eerste instantie van alle potentiële gebruikers.
Dan ook van de gemeente Emmen. Wij hopen dat Muziekfabriek MM een plek krijgt in de nieuwe Cultuurnota.

Emmen, 25-4-24